

Axel Steensberg: *Danske bondemøbler*. 3. reviderede udgave. (1973). 307 s.

Den første udgave af denne bog udkom 1949, og i forordet blev der gjort opmærksom på, at der hidtil ikke havde foreligget en nogenlunde udførlig skildring af emnet. Der er heller ikke siden kommet nogen anden, der kunne afløse den, men den er blevet en klassiker, hvis værdi kan aflæses af, at den nu er kommet i 3. udgave, der adskiller sig fra de andre ved et afsnit om bevaringen af den ældre maling på møbler, forfattet af konservator Ole Alkærsig, der kyn-digt beretter om de mange problemer, farvelagene på de gamle møbler frembyder. På dette område er man nået til vigtige resultater, der kan komme samlere til gode. Efter forordet at dømme i denne udgave synes bogen nemlig at være skrevet for dem, men Axel Steensberg har vist alt for stor beskedenhed. Det er en grundbog til studiet af denne side af vor folkelige kultur.

Den danske folkekunst er ikke så umiddelbar fængslende som den, der kendes fra Norge og Sverige eller hos vore sydlige naboer. Man skal lære den at kende, før man kan vurdere den efter fortjeneste. Det er måske derfor, Axel Steensberg i en re-

degørelse for bondemøblernes stilformer forsvarer den landlige kunst over for den, som finder sit udtryk i møblerne fra den højere stand. Et defensorat er dog overflødig. Enhver brugskunst må tilpasse sig efter den sociale gruppe, den tilhører, og den er desuden afhængig af tiden, da den opstod, og stedet, hvor den blev brugt, og de danske bondemøbler er gode kilder til at studere, hvorledes udlandets impulser blev formidlet og omformet til at passe for den danske bonde. Deres jævnhed og forenkling passede til de omgivelser, brugerne satte dem i, og det ville være uretfærdigt at anvende den målestok på dem, der er naturlig, når det gælder foregangsmændene ude i Europa. Det udelukker ikke, at der findes både god og dårlig folkekunst, og Axel Steensberg viser, hvorledes de skal skilles fra hinanden. Den gode folkekunst bliver ved sit stedpræg og gode håndværk også en nationalkunst i den forstand, at den ikke kan forveksles med tilsvarende sager fra andre lande. For øvrigt viser dr. Tove Clemmensens bog fra 1951 om danske interiørtegninger, at også møbleringen i borgernes huse har et hjemligt præg. På dette område går alle de danske møbler sammen og adskiller sig fra udlandets. Det samme kan iagttages inden for guldsmedekunsten.

Helge Søgaard